

**ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ**

пр. Соборний, 164, м. Запоріжжя, 69107, тел. 224 60 81
E-mail: dzd@zoda.gov.ua Код ЄДРПОУ 43847544

№ _____

На № _____

від _____

Управління з питань екологічної
безпеки Запорізької міської ради

**Про надання зауважень
та пропозицій**

Департамент захисту довкілля Запорізької обласної державної адміністрації (далі – Департамент) розглянув заяву Управління з питань екологічної безпеки Запорізької міської ради від 10.04.2026 (реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі стратегічної екологічної оцінки 10-04-23709-26) про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту Програми охорони довкілля щодо поетапного зниження викидів забруднюючих речовин суб'єктами господарювання м. Запоріжжя, затвердженої рішенням Запорізької міської ради від 30.04.2025 № 28, в оновленій редакції (далі – проект Програми) та повідомляє наступне.

Вимоги до структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку (далі – Звіт), визначені частиною другою статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (далі - Закон), є обов'язковими.

При формуванні Звіту слід керуватися Методичними рекомендаціями із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затвердженими наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 20.08.2018 № 296.

Відповідно до вимог частини шостої статті 10 Закону Департамент надає наступні пропозиції, які необхідно врахувати при складанні Звіту:

- оцінити та врахувати наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, надр, клімату, повітря, води, ландшафту, природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодію цих факторів;
- представити результати аналізу статистичної інформації щодо стану довкілля, здоров'я населення та прогнозувати динаміку їх змін, у разі відсутності статистичних даних провести відповідні дослідження;
- розробити та врахувати реальні екологічні індикатори, методи та критерії для моніторингу наслідків виконання документа державного планування (далі - ДДП) для майбутнього моніторингу впливу на зовнішнє природне середовище.

СЕД АСКОД - Департамент захисту довкілля ЗОДА
№ 02.1-15/04.2/351 від 15.04.2026
Підписувач: Казанцев Олександр Анатолійович
Сертифікат: 116114
Дійсний з: 27.05.2024 14:42:40 до: 27.05.2026 14:42:40
Мітка часу: 15.04.2026 12:10:37

Врахувати вимоги Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання ДДП для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 № 1272;

- включити інформацію про розглянуті виправдані альтернативи та обґрунтування їх вибору, у тому числі якщо ДДП не буде затверджено;

- врахувати наявність на території громади природоохоронних територій природно-заповідного фонду та інших природоохоронних земель, ключові та сполучені території екологічної мережі, буферні зони, які визначені у Регіональній схемі формування екологічної мережі Запорізької області, що затверджена рішенням Запорізької обласної ради від 31.10.2016 № 3;

- визначити замовника відповідальним за здійснення моніторингу наслідків виконання ДДП для довкілля, у тому числі для здоров'я населення відповідно до статті 17 Закону.

Щодо пункту 5 заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки інформуємо, що відсутність опису альтернативних сценаріїв не дозволить виконати вимогу частини шостої статті 13 Закону відповідно до якої замовник у довідці про консультації обґрунтовує обрання саме цього ДДП у тому вигляді, в якому він запропонований до затвердження, серед інших виправданих альтернатив, представлених до розгляду.

З метою отримання актуальної інформації стосовно стану та використання територій, для якісної підготовки Звіту, Департамент рекомендує проводити консультації зі спеціалістами, науковцями, профільними інститутами, експертними організаціями, тощо.

Зауважуємо, що при плануванні нових об'єктів на території громади, слід враховувати вимоги Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», який спрямовано на запобігання шкоді довкіллю, забезпечення екологічної безпеки, охорони довкілля, раціонального використання і відтворення природних ресурсів, у процесі прийняття рішень про провадження господарської діяльності, яка може мати значний вплив на довкілля, з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів.

Окремо наголошуємо на неухильному та чіткому дотриманні вимог Закону на всіх етапах проведення стратегічної екологічної оцінки ДДП. Відповідальність за порушення у сфері стратегічної екологічної оцінки визначена статтею 18 Закону. Порушення процедури стратегічної екологічної оцінки є підставою для скасування рішень органів державної влади та органів місцевого самоврядування щодо затвердження ДДП, визнання ДДП недійсними (стаття 19 Закону).

Директор

Олександр КАЗАНЦЕВ

**ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ**

пр. Соборний, 164, м. Запоріжжя, 69107, тел. 224 60 81
E-mail: dzd@zoda.gov.ua Код ЄДРПОУ 43847544

№ _____

На № _____

від _____

Управління з питань екологічної
безпеки Запорізької міської ради

**Про надання зауважень
та пропозицій**

Департамент захисту довкілля Запорізької обласної державної адміністрації (далі – Департамент) розглянув внесений до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки (реєстраційний номер справи 10-04-23709-26) проєкт документа державного планування «Програма охорони довкілля щодо поетапного зниження викидів забруднюючих речовин суб'єктами господарювання м. Запоріжжя, затвердженої рішенням Запорізької міської ради від 30.04.2025 № 28, в оновленій редакції» (далі – проєкт Програми), звіт про стратегічну екологічну оцінку (далі – Звіт) та надає наступні зауваження та пропозиції.

Для забезпечення ефективності здійснення процедури стратегічної екологічної оцінки (далі – СЕО) Мінприроди України розроблені Методичні рекомендації із здійснення СЕО документів державного планування (із змінами), які затверджені наказом Мінприроди України від 10.08.2018 № 296.

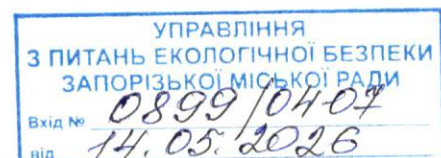
Вимоги до структури та змісту Звіту, визначені частиною другою статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (далі - Закон), є обов'язковими.

Згідно із пунктом 13 Порядку ведення Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.05.2023 № 430, зі змінами (далі – Реєстр), документи щодо СЕО вносяться до Реєстру у форматі Adobe Portable Document Format (PDF) і повинні відповідати, серед іншого, таким вимогам: текстові та табличні матеріали, які в оригіналі створені в паперовій формі, містять підписи та/або засвідчені печаткою, зберігаються як скановані повнокольорові зображення.

Відповідно до вимог абзацу 13 частини другої статті 11 Закону Звіт підписується всіма його авторами (виконавцями) із зазначенням їхньої кваліфікації.

СЕД АСКОД - Департамент захисту довкілля ЗОДА
№ 02.1-15/04.2/507 від 13.05.2026
Підписувач: Казанцев Олександр Анатолійович
Сертифікат: 116114
Дійсний з: 27.05.2024 14:42:40 до: 27.05.2026 14:42:40
Мітка часу: 13.05.2026 16:28:22

Проте внесені до Реєстру матеріали Звіту не мають необхідних підписів, як обов'язкових реквізитів згаданих документів.

Відповідно до статті 1 Закону у Звіті мають бути наведені характеристики стану всіх складових довкілля (флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, надр, клімату, повітря, води, ландшафту, природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини), а також опис наслідків для них та взаємодії цих факторів. Зауважуємо, що у розділі 2 Звіту не наведена характеристика щодо надр та ландшафту, а також опис наслідків для них.

Також, у розділі 2 Звіту не представлено належну інформацію щодо прогнозних змін поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).

Слід зазначити, що правові, організаційні, економічні засади діяльності щодо запобігання утворенню, зменшенню обсягів утворення відходів, зниженню негативних наслідків від діяльності з управління відходами, сприянню підготовці відходів до повторного використання, рециклінгу і відновленню з метою запобігання їх негативному впливу на здоров'я людей та навколишнє природне середовище регулюються Законом України «Про управління відходами». Таким чином, термінологію у сфері управління відходами у Звіті та проекті Програми необхідно привести до вимог Закону України «Про управління відходами», зокрема, терміни «утилізація», «поводження з ТПВ» та «остаточні відходи» відсутні в цьому Законі, а словосполучення «тверді побутові відходи/ТПВ» замінити на «побутові відходи».

Крім цього звертаємо увагу, що розпорядженням голови Запорізької обласної державної адміністрації, начальника обласної військової адміністрації від 18.11.2024 № 995 «Про перейменування об'єкта природно-заповідного фонду місцевого значення» парк-пам'ятку садово-паркового мистецтва місцевого значення «Парк по вулиці Кремлівській» перейменовано на парк-пам'ятку садово-паркового мистецтва місцевого значення «Придніпровський».

Враховуючи вищевикладене, інформація, яка зазначена у розділі 2 Звіту, потребує коригування.

У розділі 3 Звіту не представлено належну інформацію щодо стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).

Звертаємо увагу, що у розділі 5 Звіту зазначені нормативні документи, які втратили чинність, зокрема Директива 2001/81/ЄС «Щодо національних граничних величин викидів деяких забруднювачів атмосфери». Вважаємо за доцільне актуалізувати інформацію зазначену у розділі згідно діючих нормативних документів.

Розглянуті у розділі 8 Звіту виправдані альтернативи, а саме: нульовий сценарій (якщо проект Програми не буде затверджено) та інноваційний

сценарій розвитку (а саме затвердження проєкту Програми) не дозволять виконати вимогу частини 6 статті 13 Закону, відповідно до якої замовник у довідці про консультації обґрунтовує обрання документа державного планування у тому вигляді, в якому він запропонований до затвердження, серед інших виправданих альтернатив, представлених до розгляду.

Інформація у розділі 9 Звіту має бути приведена у відповідність до вимог пункту 5 Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою КМУ від 16.12.2020 № 1272. Зокрема, для спостереження за здійсненням заходів, передбачених проєктом Програми, та оцінки їх виконання, у Звіті необхідно навести конкретні заходи (із зазначенням термінів їх виконання), передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, у формі таблиці відобразити індикатори стану довкілля (кількісні та/або якісні значення).

Згідно з пунктом 5 статті 13 Закону усі зауваження і пропозиції, одержані замовником під час консультацій з органами виконавчої влади у процесі здійснення СЕО підлягають обов'язковому розгляду замовником. Замовник враховує одержані зауваження і пропозиції або вмотивовано їх відхиляє.

За результатами консультацій з органами виконавчої влади замовник готує довідку про консультації, в якій підсумовує отримані зауваження і пропозиції, та зазначає, яким чином у документі державного планування та звіті про СЕО враховані зауваження і пропозиції.

Також нагадуємо, що замовник має забезпечити інформування про затвердження документа державного планування відповідно до вимог статті 16 Закону.

Відповідальність за порушення у сфері СЕО визначена статтею 18 Закону. Порушення процедури СЕО є підставою для скасування рішень органів державної влади та органів місцевого самоврядування щодо затвердження документа державного планування.

Окремо наголошуємо на дотриманні вимог статті 11 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», якою передбачено, що органи державної влади, органи місцевого самоврядування, приймаючи рішення про плановану діяльність (у разі її належності до категорій, що підпадає під види діяльності, зазначені у частинах 2 та 3 статті 3 вищезазначеного закону), зобов'язані врахувати висновок з оцінки впливу на довкілля.

Враховуючи вищевикладене, питання щодо затвердження проєкту Програми охорони довкілля щодо поетапного зниження викидів забруднюючих речовин суб'єктами господарювання м. Запоріжжя, затвердженої рішенням Запорізької міської ради від 30.04.2025 № 28, в оновленій редакції, пропонуємо розглянути після внесення відповідних коригувань.

Директор

Олександр КАЗАНЦЕВ

Марія Ходаріна 0986655339

СВВ СВВ

**МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ,
ДОВКІЛЛЯ ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
Мінекономіки**

вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044) 200-47-53, факс (044) 253-63-71,
e-mail: meconomy@me.gov.ua, сайт: www.me.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37508596

від _____ 20__ р. № _____

На № _____ від _____ 20__ р.

Управління з питань екологічної
безпеки Запорізької міської ради

Про стратегічну екологічну оцінку

Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України розглянуло внесений до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки (справа № 10-04-23709-26) проєкт документа державного планування «Програма охорони довкілля щодо поетапного зниження викидів забруднюючих речовин суб'єктами господарювання м. Запоріжжя, затвердженої рішенням Запорізької міської ради від 30.04.2025 № 28, в оновленій редакції» (далі – Проєкт), звіт про стратегічну екологічну оцінку (далі – Звіт) та надає наступні зауваження і пропозиції.

Відповідно до статті 15 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» місцеві ради несуть відповідальність за стан навколишнього природного середовища на своїй території і в межах своєї компетенції, зокрема згідно з пунктом «д» цієї статті затверджують місцеві екологічні програми.

Рішенням Запорізької міської ради від 30.04.2025 № 28 «Про затвердження Програми охорони довкілля щодо поетапного зниження викидів забруднюючих речовин суб'єктами господарювання м. Запоріжжя» (далі – Програма) затверджено комплекс природоохоронних заходів, спрямованих на поетапне скорочення антропогенного навантаження на атмосферне повітря та покращення екологічного стану міста Запоріжжя. Зазначена Програма пройшла процедуру стратегічної екологічної оцінки.

Одним із ключових напрямів реалізації Програми визначено технічне переоснащення та модернізацію виробничих потужностей промислових підприємств, зокрема ПАТ «Запоріжсталь», шляхом поетапного виведення з експлуатації морально та фізично застарілого обладнання, що є значним джерелом викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

Відповідно до затвердженої Програми кінцевий термін реалізації відповідних природоохоронних заходів було визначено на період 2024–2029 років - зупинка однієї мартенівської печі .

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Підписувач Кіндратів Віталій Зіновійович

Сертифікат 6FA97849F1B2570D040000089850200D3900800

Дійсний з 10.09.2025 18:57:00 по 10.09.2026 18:57:00

6102-08/47003-06 від 19.05.2026

Разом з тим, відповідно до дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами від 09.04.2025 № UA230060070010385728-I-0307, для ПАТ «Запоріжсталь» встановлено обов'язкові строки виконання заходів щодо скорочення викидів:

- виведення з експлуатації мартенівських печей №№ 2 - 12;
- виведення з експлуатації 14 груп нагрівальних колодязів;
- модернізації двохванного сталеплавильного агрегату ДСПА - 1,2.

Граничний термін виконання зазначених заходів визначено до 31.12.2027 року.

Відповідно до матеріалів Проєкту, передбачено зміну строків реалізації окремих заходів щодо джерел викидів №№ 306–311, 3061, 3071, 3081, 3091, 3101, 3111, 313, 3131, 502–515, 520, 522–525 із визначенням нового терміну виконання у період 2024–2035 років, зокрема:

зупинка однієї печі – 2024-2029 роки, як було передбачено затвердженою Програмою;

виведення з експлуатації мартенівських печей №№ 2-12, нагрівальних колодязів і термічних печей обтискного цеху – термін виконання 2024-2035 роки.

Відповідно до статті 11 Закону України «Про охорону атмосферного повітря» встановлено, що викиди забруднюючих речовин стаціонарними джерелами можуть здійснюватися виключно на підставі дозволу на викиди, виданого уповноваженим органом відповідно до групи об'єкта.

Стаття 11¹ Закону України «Про охорону атмосферного повітря», передбачає, що видача (відмова у видачі) дозволу на викиди здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, обласними, Київською, Севастопольською міськими державними адміністраціями, органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони навколишнього природного середовища або через центри надання адміністративних послуг протягом двадцяти робочих днів з дня надходження заяви та документів, необхідних для його видачі, безоплатно відповідно до Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

При цьому зазначаємо, що з періоду затвердження Програми (30.04.2025) до Мінекономіки не надходили документи, які відповідно до вимог чинного законодавства можуть бути підставою для перегляду або перенесення строків виконання вищезазначених заходів.

У зв'язку з цим повідомляємо, що рішення щодо перенесення термінів виконання заходів із виведення з експлуатації мартенівських печей №№ 2–12 та нагрівальних колодязів уповноваженими органами не приймалося.

Повідомляємо, що у Звіті необхідно опрацювати наведення повної та взаємоузгодженої між окремими розділами інформації щодо визначення, опису та оцінювання наслідків для всіх передбачених статтею 1 Закону України «Про

стратегічну екологічну оцінку» (далі - Закон) складових довкілля - флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, надр, клімату, повітря, води, ландшафту, природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодії цих факторів. Зокрема, розділи 2 та 3 Звіту потребує доповнення інформації щодо характеристики всіх складових довкілля, визначених Законом.

В адміністративних межах міста розташовані об'єкти природно-заповідного фонду та наявні об'єкти Смарагдової мережі (Kakhovske Reservoir, код UA0000106; Dniprovske Reservoir, код UA0000093), тому рекомендуємо:

забезпечити врахування вимог статей Закону України «Про природно-заповідний фонд України» щодо дотримання режимів існуючих територій та об'єктів природно-заповідного фонду;

врахувати питань охорони дикої флори та фауни і природних середовищ існування на території Смарагдової мережі, дотримання вимог Бернської конвенції (у т.ч. резолюцій 4, 6 її Постійного комітету).

Щодо наявних об'єктів Смарагдової мережі (Kakhovske Reservoir, код UA0000106; Dniprovske Reservoir, код UA0000093), матеріали Звіту потрібно доповнити їх описом та зазначити, які заходи заплановано вжити для зменшення або запобігання впливу на території Смарагдової мережі.

Рекомендуємо у розділі 7 Звіту зазначити інформацією про заходи, які заплановано вжити для зменшення, запобігання та пом'якшення негативного впливу для всіх складових довкілля визначених Законом.

У розділі 8 Звіту розглянуто лише альтернативу «нульовий сценарій розвитку». Звертаємо увагу, що відсутність опису альтернативних сценаріїв не дозволить виконати вимогу частини 6 статті 13 Закону, відповідно до якої замовник у довідці про консультації обґрунтовує обрання саме цього документа державного планування у тому вигляді, в якому він запропонований до затвердження, серед інших виправданих альтернатив, представлених до розгляду.

Інформація розділу 9 Звіту має бути приведена у відповідність до вимог пункту 5 Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 № 1272.

Зокрема, даний розділ, серед іншого, має містити:

кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями;

засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних наслідків виконання документа державного планування, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку.

Відповідно до абзацу тринадцятого частини другої статті 11 Закону звіт про стратегічну екологічну оцінку підписується всіма його авторами (виконавцями) із зазначенням їхньої кваліфікації.

Проте внесені до Реєстру матеріали Звіту не містять необхідних підписів, як обов'язкових реквізитів зазначеного документа.

Насамкінець нагадуємо, що замовник має забезпечити інформування про затвердження Проекту відповідно до вимог статті 16 Закону, при цьому просимо зазначити реєстровий номер справи.

Заступник Міністра економіки,
довкілля та сільського господарства України

Віталій КІНДРАТІВ

ПРОТОКОЛ

створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 08:14:21 20.05.2026

Назва файлу з підписом: 23709 охорона атмосферного повітря Запоріжжя.pdf.p7s

Розмір файлу з підписом: 10.5 КБ

Назва файлу без підпису: 23709 охорона атмосферного повітря Запоріжжя.pdf

Розмір файлу без підпису: 145.7 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: Кіндратів Віталій Зіновійович

П.І.Б.: Кіндратів Віталій Зіновійович

Країна: Україна

РНОКПП: 3057218171

Організація (установа): МІНЕКОНОМІКИ

Код ЄДРПОУ: 37508596

Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 18:05:06
19.05.2026

Сертифікат виданий: КНЕДП ТОВ "ДЕПОЗИТ САЙН"

Серійний номер: 6FA97849F1B2570D0400000089850200D3900800

Тип носія особистого ключа: ЗНКІ криптомодуль ІІТ Гряда-301

Серійний номер носія особистого ключа: Не визначено

Алгоритм підпису: ДСТУ 4145

Тип підпису: Кваліфікований

Тип контейнера: Підпис та дані в окремих файлах (CAAdES detached)

Формат підпису: З повними даними для перевірки (CAAdES-X Long)

Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2026.02.19 13:00